

Most következik a vasformák megtöltése igen hig betonkeverékkel. Ez nagy légnyomásos erővel történik, úgy, hogy a betöntömeg mindenüvé, még a legkisebb szögletekbe is elcsúszlik. Nagyon fontos a nyomás szabályozása, amelyet fokozatosan kell nagyobbitani. Ha a forma megtelt, még erősebb nyomásra van szükség és egyidejűleg a betonanyagból folyton kisebb mennyiséget kell adagolni. Megtelt formánál a magasba szoruló viztartalom fönn lefolyik. A nagy nyomást órákig kell fentartani.

Edison eljárása szerint egy tizenkét helyiséggel rendelkező ház elkészítése mindössze hat órát igényel. Hosszabb időt a száradás igényel, amelyet még nem sikerült mesterségesen gyorsítani és melyet némileg csak a használt nagy nyomás segít elő. A beton megszáradása után a vasforma kevés munkával eltávolítható és bárhol ismét felállítható. Az ily módon előállított épület már magában véve is kedvező benyomást tesz; mindössze csak a padlót kell elrakni, az ajtókat és ablakokat elhelyezni, valamint a gáz-, víz- és villamos vezetékeket leszerelni, amely utóbbiakhoz a szükséges rések már mind milliméternyi pontossággal megvannak az öntött betonházban, úgy, hogy minden utólagos vésés és faragás felesleges.

Edison öntött betonházai tömeggyártásra vannak berendezve, úgy, hogy a munkaerőben, anyagban és időben való takarékoság volt a főszempont a találmány gyakorlati kiképezésénél. A szobák és egyéb helyiségek architektúráját már maga az öntvény adja meg, úgy, hogy diszvakolóra nincsen szükség. A szükséges modelleken elsőrangú művészek dolgoztak, akiket közönséges házépítményeknél meg se tudná fizettetni az építető.

Egy tizenkét helyiséggel bíró öntött betonház költsége mindössze csak kétezeröttszáz korona, igaz, hogy a szükséges vasminták beszerzése nagyon költséges, de ez a költség a házak tömeggyártása, a nagymértékű felhasználás folytán gyorsan törlesztődik. Ismételtén fölhangzott az a kifogás, hogy az a telep, mely csupa ilyen házból készült, vigasztalanul egyhangu. Edison erre is megadja a szükséges vigaszt. Először is többféle házmodell lesz, azután eltekintve attól, a házikók összehatását sok mindenféle aprósággal is lehet változtatossá tenni. Így például maga a külféle színezés is nagy változtatosságot ad. Azonkívül egy-egy kis faverenda, erkély, vagy üveggel fedett bejáró, terrasz, amelyeket a tulajdonos vagyoni tehetségéhez képest és ízlésének megfelelően készíttethet, továbbá a kertész keze rendkívüli módon élénkítheti a telep képét. A cementház egyhangu színének életet ad az örökzöld, a vadszőlő, a kuszorózsa, a muskátli, stb.

A nagyvárosok keretébe természetesen nem lehet beilleszteni az ilyen öntött házakat. Azonban a kertvárosok, a külvárosi telepek már régóta várják az öntött betonház korát.

— **A püspök Szegeden.** Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök, aki harmadik napja tartózkodik már Szegeden, csütörtökön reggel csendes misét mondott a belvárosi szent Demeter-templomban, azután a Katolikus Körben folytatta a kedden megkezdett lelki gyakorlatokat.

— **A kormány mellett.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön tartotta még ifjabb *Vojnits* István főispán elnöklésével rendes évnegyedes közgyűlést, amelyen *Schmarusz* Endre nyugalmazott főispán indítványára egyhanguan és nagy lelkesedéssel a következő határozati javaslatot fogadták el: Mély sajnálattal veszi tudomásul a megye a kormány lemondását, amely iránt változatlan bizalommal és ragaszkodással viseltetik. A lemondott kormánynak az újoncmegajánlási jog tekintetében elfoglalt álláspontját egész terjedelmében magáévá teszi és helyesli a megye; a véderőreformnak provizórium után való ideiglenes megoldását az országra, nézve károsnak tartja, mert ily megoldás által csak

a pénz- és véráldozat növekednék, azonban a két esztendő katonai szolgálat nem valósulna meg. Helytelennek tartja a megye a véderőreform kérdésének más kérdésekkel való összekapcsolását, a választójog reformját pedig a képviselőház feliratában kifejezett elvek alapján kívánja megvalósítani. A közgyűlés elhatározta, hogy a határozati javaslatot felirat alakjában Héderváry Károly gróf miniszterelnökhöz juttatja. — Hasonló határozatot hozott Fejérmegye, Máramarosmegye, Borsodmegye, Torda-aranyosmegye, Trencsén város és Székelyudvarhely törvényhatósága.

— **Az új postafőnök.** Tudvalevően *Védly* Győzöt, a szegedi kitiűnő posta főnökét Szegedről Budapestre helyezték át és ott a nyugati pályaudvari mozgóposta főnökévé nevezték ki. A szegedi postafőnöki állást egyelőre nem töltötték be és a postát ideiglenesen *Soós* Lajos posta- és távirótitkár vezeti. Most arról értesülünk, hogy az új postafőnököt már kinevezte *Beöthy* László kereskedelemügyi miniszter. A kinevezett új főnök *Körösy* István, aki most a zólyomi postahivatal élén áll és nemsokára felügyelővé lép elő. *Körösy* István szegedi ember, sógora *Thuróczy* Mihály dr. városi tiszti főügyésznek, mielőtt Zólyomra került volna, a szegedi postahivatalban volt. Kinevezése általános örömet kelt, mert az új postafőnök mindig rokonszenves tagja volt a szegedi társaságoknak.

— **A horvát bán Budapesten.** Csuvaj Ede horvát bán ma reggel Zágrábról ideérkezett és az angol királynő szállóban szállt meg. A bán délelőtt felkereste *Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt és hosszasan tanácskozott vele.

— **Tanfölggyelői kirendeltség Szentesen** A közoktatásügyi miniszter tanfölggyelői kirendeltséget akar Szentesen létesíteni. Az új hivatal fölállításának föltételéül csak azt köti ki a miniszter, hogy a város a hivatal részére adjon helyiséget.

— **A gyermekért.** A következő meghívó közlését kérték tőlünk: A magyar gyermektanulmányi társaság szegedi fiók köre március 25-én délután 4 órakor, a városháza közgyűlési termében nyilvános gyermektanulmányi értekezletet tart. Az értekezlet tárgyai lesznek: 1. A szülők befolyása a gyermek nevelésére: előadó *Szele* Róbert dr. 2. A beszéd fejlődése és hibái, előadó: *Klug* Péter. Kérjük a tanítók, tanárok, óvók, orvosok, a szülők, általában a neveléssel foglalkozók s a gyermekek tanulmányozása iránt érdeklődők szives részvételét. Szeged, 1912 március 25-én. *Orkonyi* Ede dr. ügyvivő al-elnök.

— **Fajtalankodó herceg.** Londonból jelentik: A londoni törvényszék csütörtökön szenzációs bünpörben hozott ítéletet. *Ferdinánd* Lajos herceg, *Mánuel* ex-király nagybátyja fajtalankodással vádolva állott a törvényszék előtt. A törvényszék a tanúk kihallgatása után két évi fegyházra ítélte a herceget. Az ítélet a hallgatóságban nagy megnyugvást keltett.

— **Tordai Imre előléptetése.** A kereskedelmi miniszter *Tordai* Imre királyi tanácsost, a szegedi felső ipariskola kiváló igazgatóját a VI-ik fizetési osztályba léptette elő.

— **A vasutas palota.** A szegedi vasúti leszámoló hivatal új palotájának felügyelő bizottsága március 31-ikén délelőtt 9 órakor ülést tart, amelyen részt vesz *Szukováthy* István miniszteri tanácsos is.

— **Pörös képviselőjelöltek.** A legutóbbi képviselőválasztáson több jelölt pályázott a szentesi mandátumért, köztük *Molnár* Jenő dr. fővárosi ügyvéd is, aki előzőleg tizenhárom évig képviselte a kerületet. Egy másik jelölt, *Mohr* Béla dr. budapesti ügyvéd a kortesidők hevében durva, sértő levelet írt *Molnár* Jenőnek, aki ügyvédje, *Varga* Samu dr. utján becsületsértés miatt tett följelentést a levélíró ellen. *Baumann* budapesti járásbíró tárgyalta az ügyet és *Mohr*

Béla ügyvédet *Czobor* Ernő dr. védelme után kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet meghagyja, hogy a pör iratait áttegyék az ügyvédi kamarához.

— **A Tegetthoff vizrebocsátása.** Triesztből jelentik: A hajógyár szan-markói telepén ma délelőtt bocsátották vízre a második *Dreadnought*-tipusu hadihajót, amely a *Tegetthoff* nevet kapta. Az ünnepies vizrebocsátásnál jelen volt *Ferenc Ferdinánd* királyi herceg nejevel és gyermekeivel, *Lipót Szalvátor* királyi herceg és neje, akik a kereszt-szülei funkciókat vállalták. *Mária de Los Dolores* és *Mária Immakulata* királyi hercegnők, *Lichtenstein* Alajos herceg és felesége és számos előkelőség. Az ünnep rendkívül fényes és impozáns lefolyású volt. A középületek, valamint a kikötőben levő összes hajók gazdag zászlódiszt öltöttek, az idevezényelt hadihajók zászlódiszben pompáznak. Kilenc óra után *Korsitsch* tengerészeti lelkész az új hajót beszentelte. Délelőtt 10 órakor *Ferenc Ferdinánd* és *Lipót Szalvátor* királyi herceg családjával és kíséretével a *Lakroma* hadihajó fedélzetén a szan-markói telepre érkezett és diszesónakon üdvölvések dörgése közben a kikötőhelyre ment, ahol, midőn partra szálltak, a katonai zenekar a *Gotterhaltét* játszotta, amelynek elhangzása után *Ferenc Ferdinánd*, aki altengernagyi egyenruhát viselt, *Montecuccoli* tengerészeti parancsnok és a hatóságok fejeinek jelentéseit fogadta. Ófensége ezután beszélgetésbe bocsátkozott a disztéren jelen volt személyiségekkel és küldöttségekkel és többeknek bemutatkozását fogadta. *Montecuccoli* gróf tengerészeti parancsnok ezután a fenségeket az udvari pavillonba vezette. A pavillonban ezután összegyűlt a fenségek kíséretei, a hölgykíséret, a miniszterek, a tengerészeti parancsnok, Trieszt város helytartója, a tengerészeti kerületi parancsnok, a hajóépítőgyár elnöke és al-elnöke és a legfőbb udvari és állami méltóságok. Közben a vizrebocsátandó hajó korlátpilléreit leszedték és megtették az utolsó előkészületeket a vizrebocsátásra. Az előkészületek befejezését az építés vezetője jelentette a tengerészeti parancsnoknak, mire az apostoli tábori vikárius a tengerészeti lelkészek asszisztálása mellett az egyházi fölavatást elvégezte. *Montecuccoli* gróf tengerészeti parancsnok bejelentette *Ferenc Ferdinánd* királyi hercegnek a fölavatás megtörténtét, valamint a hajó készenállását a vizrebocsátásra. Fölkérte ezután *Blanka* királyi hercegnő asszonyt, hogy a keresztelés aktusát végezze el. *Blanka* királyi hercegnő válasza közben megnyomta az előtte levő villamos gombot, mire az új hadihajó orrán levő pezsgőspalack nagy durranással összetört. *Blanka* királyi hercegnő ezután egy másik villamos gomb megnyomásával jelt adott a vizrebocsátásra. Az új hajó fokozódó gyorsasággal siklott a tengerre. A hajó megmozdulásakor a zenekarok a *Gotterhaltét* játszották, a többi hadihajó diszúdvözlésekkel fogadta soraikban a monarchia második *Dreadnought*-hajóját.

— **A löverseny segélye.** A Szegedi Gazdasági Egyesület 2000 korona segélyt kért az idei löversenyekre. A tanács a kérelmet teljesíti, mert az egyesület az idén nem fogja ősszel megismételni a segélyezés iránti kérelmet. Őszi löverseny ugyanis nem lesz az idén Szegeden.

— **Országos gyorsíróverseny Szegeden** A szegedi országos gyorsíróverseny iránti érdeklődés napról-napra növekszik. Legutóbb az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület, a Gyakorló Gyorsírók Társasága, a Gyorsíró-tudományi Társulat, az Országos Diák Gyorsírószövetség és a Budapesti Egyetemi Gyorsíró Egyesület határozta el a szegedi gyorsírók jubiláris diszgyűlésén és versenyírásán való képviseltetését. A vallás- és közoktatásügyi miniszter anyagilag is támogatta a versenyt és képviselő útján vesz részt azon. Az Országos Gyorsíró Tanács is kiküldi képviselőjét. A vidéki gyorsírókörök és tanfolyamok tö-